

ÖLÜ DENİZ FAY HATTI BOYUNCA GERÇEKLEŞEN KIZILDENİZ-AKDENİZ BAĞLANTISI GEÇ PLİYÖSEN'DE SONA ERDİ Mİ?

Engin Meriç¹, Ertuğ Öner², Niyazi Avşar³, Atike Nazik³,
Baki Yokeş⁴, Yeter Göksu⁵, Yeşim İslamoğlu⁶,
Hakan Güneyl³, Osman Candan⁷, Feyza Dinçer⁸

¹ Moda Hüseyin Bey Sokak No: 15/4 34710 Kadıköy, İstanbul

² Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, 35100 Bornova, İzmir

³ Çukurova Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 01330 Balcalı, Adana

⁴ Haliç Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü,
Sıracevizler Caddesi No:29, 34381 Bomonti, Şişli, İstanbul

⁵ Ankara Üniversitesi, Nükleer Araştırma Enstitüsü, 06100 Tandoğan, Ankara

⁶ Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Maden-Etüd Dairesi, 06520 Balgat, Ankara

⁷ Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Tınaztepe Yerleşkesi, 35160 Buca, İzmir

⁸ Nevşehir Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü 50300 Nevşehir

(bakiyokes@halic.edu.tr)

ÖZ

Asi Delta Ovası, Kızıldeniz'den Antakya'ya uzanan Ölü Deniz Fay Zonu ve Karlıova'dan Antakya'ya uzanan Doğu Anadolu Fay Zonu'nun etkisi altındaki alanda yer almaktadır. Hatay, Samandağ kıyısında Asi Delta Ovası'nda gerçekleştirilen sondajların farklı düzeylerinden alınmış örneklerde bentik foraminiferlerden; *Siphonaperta aspera*, *Quinqueloculina seminula*, *Lenticulina cultrata*, *L. gibba*, *L. orbicularis*, *L. rotulatus*, *Amphicoryna scalaris*, *Marginulina hirsuta*, *Hoeglundina elegans*, *Brizalina spathulata*, *Cassidulina carinata*, *Euuvigerina reineri*, *Uvigerina mediterranea*, *Neoconorbina terquemi*, *Siphonina tubulosa*, *S. reticulata*, *Cibicides pachyderma*, *C. pseudoungerianus*, *Planulina ariminensis*, *Cibicides advenum*, *Amphistegina lessonii*, *Gyroidinoides soldanii*, *Ammonia compacta*, *A. parkinsoniana*, *Elphidium crispum* yaygın olarak tanımlanmıştır. Ostrakodlardan, *Candona neglecta* Sars ve *Ilyocypris bradyi*, *Cyprideis torosa*, *Xestoleberis communis*, *Cytheretta adriatica*, *Grinioneis haidingeri*, *Carinocythereis carinata*, *Aurila convexa*, *Semicytherura incongruens*, *Bairdoppilata (B.) supradentata*, *Henryhowella asperrima* ve *Pontocythere turbida* ile mollusklerden *Melanopsis nodosa*, *M. praemorsa*, *M. costata*, *Theodoxus (T.) aff. syriacus*, *T. (Neritaea) anatolicus*, *T. (N.) jordani*, *T. (N.) aff. euphraticus*, *Nassarius circumcinctus*, *Donax venustus*, *D. trunculus* bulunmuştur. İncelenen foraminifer topluluğu içinde ve 70.000 yıl yaşlı, çalışılan alanın kuzeyinde Mağaracık köyü yüzey örneğinde günümüz Akdeniz foraminiferleri dışında, Pasifik Okyanusu kökenli *Euuvigerina reineri* bireyleri saptanmıştır. *Euuvigerina reineri*'nin Akdeniz ve çevresi'nde şimdiye kadar yapılan çalışmalarda gözlenmemesi, Asi Delta Ovası'nda 70.000 yıl olarak yaşlandırılan birimde bulunması, Orta-Geç Pliyosen'de Kızıl Deniz ile Akdeniz arasındaki sığ denizel bağlantının Geç Pliyosen'e kadar sürdüğünü ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Asi Deltası, *Euuvigerina reineri*, Geç Pliyosen, Kızıldeniz-Akdeniz bağlantısı, paleocoğrafya

HAS THE RED SEA - MEDITERRANEAN CONNETION OVER DEAD SEA FAULT LINE ENDED IN LATE PLIOCENE?

**Engin Meriç¹, Ertuğ Öner², Niyazi Avsar³, Atike Nazik³,
Baki Yokeş⁴, Yeter Göksu⁵, Yeşim İslamoğlu⁶,
Hakan Güneylı³, Osman Candan⁷, Feyza Dinçer⁸**

¹ Moda Hüseyin Bey Sokak No: 15/4 34710 Kadıköy, İstanbul

² Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, 35100 Bornova, İzmir

³ Çukurova Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, 01330 Balcalı, Adana

⁴ Haliç Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü,
Sıracevizler Caddesi No:29, 34381 Bomonti, Şişli, İstanbul

⁵ Ankara Üniversitesi, Nükleer Araştırma Enstitüsü, 06100 Tandoğan, Ankara

⁶ Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, Maden-Etüd Dairesi, 06520 Balgat, Ankara

⁷ Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi,
Jeoloji Mühendisliği Bölümü, Tınaztepe Yerleşkesi, 35160 Buca, İzmir

⁸ Nevşehir Üniversitesi, Mühendislik-Mimarlık Fakültesi,

Jeoloji Mühendisliği Bölümü 50300 Nevşehir

(bakiyokes@halic.edu.tr)

ABSTRACT

Asi Delta Plain is under the influence of Dead Sea Fault Line which is extended from Red Sea to Antakya and the Eastern Anatolian Fault Line extended from Karlıova to Antakya. The drill samples obtained from Asi Delta Plain on the Samandağ coast (Hatay) were investigated. Of the observed foraminifer species, *Siphonaperta aspera*, *Quinqueloculina seminula*, *Lenticulina cultrata*, *L. gibba*, *L. orbicularis*, *L. rotulatus*, *Amphicoryna scalaris*, *Marginulina hirsuta*, *Hoeglundina elegans*, *Brizalina spathulata*, *Cassidulina carinata*, *Euuvigerina reineri*, *Uvigerina mediterranea*, *Neoconorbina terquemi*, *Siphonina tubulosa*, *S. reticulata*, *Cibicidoides pachyderma*, *C. pseudoungerianus*, *Planulina ariminensis*, *Cibicides advenum*, *Amphistegina lessonii*, *Gyroidinoides soldanii*, *Ammonia compacta*, *A. parkinsoniana*, *Elphidium crispum* were found to be abundant. the observed ostracode species were *Candona neglecta* Sars, *Ilyocypris bradyi*, *Cyprideis torosa*, *Xestoleberis communis*, *Cytheretta adriatica*, *Grinioneis haidingeri*, *Carinocythereis carinata*, *Aurila convexa*, *Semicytherura incongruens*, *Bairdoppilata* (B.) *supradentata*, *Henryhowella asperrima* and *Pontocythere turbida*, the observed molluscs species were *Melanopsis nodosa*, *M. praemorsa*, *M. costata*, *Theodoxus* (T.) *aff. syriacus*, *T. (Neritaea) anatolicus*, *T. (N.) jordani*, *T. (N.) aff. euphraticus*, *Nassarius circumcinctus*, *Donax venustus*, *D. trunculus*. Pacific originated *Euuvigerina reineri* individuals were found in the study area, as well as in 70.000 years old sediment samples collected from Mağaracık Village which is located on the north of the study area, indicating that the Mid-Late Pliocene shallow water connection between Red Sea and Mediterranean might have continued until Late Pleistocene

Keywords: Asi Delta, *Euuvigerina reineri*, Late Pleistocene, paleogeography, Red Sea-Mediterranean connection